

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 14 Απριλίου 2013

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

Μονάδες 40

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

- qui:** την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος
diu: τον τύπο στον υπερθετικό βαθμό
exilio: την ονομαστική ενικού
aequo: τον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου (στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση)
nomen: την αιτιατική του πληθυντικού
hoc: την ίδια πτώση του θηλυκού γένους στον άλλο αριθμό
quid: την ονομαστική ενικού του αρσενικού
durius: το επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό
militibus: την αιτιατική του ενικού
postero die: τη γενική του πληθυντικού με το επίθετο στον υπερθετικό βαθμό
aliquis: την αιτιατική ενικού του ουδέτερου της αντίστοιχης επιθετικής αντωνυμίας
admiratio magna: την αιτιατική του ενικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

Μονάδες 15

B 2. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους για τα παρακάτω (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

- absens:** το απαρέμφατο μέλλοντα και παρακειμένου
factus est: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή και τη γενική ενικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος.
abeuntes: την αιτιατική ενικού του ουδέτερου και την αιτιατική του γερουνδίου
dedit: το β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής και προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
videbatur: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ενεργητική φωνή (το υποκείμενο να θεωρηθεί αρσενικό πληθυντικού)
praedicabat: το β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται
fugit: το γ' πληθυντικό της υποτακτικής παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται
nuntiavisset: την αφαιρετική του σουπίνου
dixit: το γ' πληθυντικό της οριστικής του υπερσυντελικού στην παθητική φωνή
introrupisset: την αιτιατική πληθυντικού της μετοχής του αρσενικού γένους του ενεστώτα
orta est: το β' ενικό της οριστικής του ενεστώτα

Μονάδες 15

Γ 1. α. *Si quid durius ei videbatur, a cerva sese monitum esse praedicabat...*: Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να τον μεταφέρετε στο β' είδος (*υπόθεση αντίθετη στην πραγματικότητα*) για το παρόν και για το παρελθόν.

Μονάδες 3

β. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες προτάσεις (είδος, εισαγωγή, συντακτικός ρόλος, εκφορά):

- *quod illic aurum pensatum est*
- *Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse*

Μονάδες 8

γ. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

aequo, dictator, rogatus, reverti, a servo, Sertorii

Μονάδες 6

Γ 2. α. Στην πρώτη από τις ακόλουθες περιόδους να αντικαταστήσετε τον cum τον ιστορικό – διηγηματικό με τον cum τον αντίστροφο, επιφέροντας τις αλλαγές που απαιτούνται, και στη δεύτερη να αντικαταστήσετε την υπογραμμισμένη λέξη με τα ονόματα *domus, Italia* και *Pisaurum* με τέτοιο τρόπο, ώστε να δηλώνεται η επιρρηματική σχέση της στάσης σε τόπο.

- *Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.*
- *Quod illic appensum civitati nomen dedit.*

Μονάδες 7

β. Να μεταγράψετε την πρόταση στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση “*Camillus dicitur...*”:

Quibus interemptis aurum omne recepit.

Μονάδες 2

γ. Στην παρακάτω περίοδο να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ:

- *Praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.*

Μονάδες 4